

טוראי כהנא, אליהו ("אלי")

בן אברהם וחנה. נולד ביום שבעה-עשר בתמוז תש"ה (28.6.1945) בחדרה. אביו היה מפקד ב"הגנה" והוריש את העוז והאומץ שבלבו לבנו אליהו. את לימודיו היסודיים סיים אליהו בבית הספר היסודי על שם ארלוזורוב ואת התיכונים - בבית הספר שבחדרה. חביב היה על כל חבריו ואהוב על מוריו, כי כל מה שיצא מפיהם היה שותה בשמחה בהיותו צמא ידיעות. השתייך לתנועת "הנוער העובד" ומיד עם כניסתו התבלטו תכונות המנהיג שבו. רצונו העז, היכולת שבקרב והמעשה - הם שהנחוהו להיות מדריך, וחניכיו, הפזורים בשכונת בורוכוב בחדרה, ובמעין ברוך העריצו אותו. במעין ברוך היה מדריך קבוצת "נרקיס", בני כיתה ט'. שאיפתו כמדריך קבוצה זו בכל פעולותיה התרבותיות היתה לגבש את חניכיו לקבוצה אחת ואף בשעות יאוש ומצוקה היה מעודד אותם בעליזותו וברוח החיים שבו, אף כי הוא ידע להיות גם רציני. את שעות הפנאי שלו הקדיש לצילום ואף אהב את אמנות הבידור. יפה נפש היה ואציל רוח ומוכן למסור את נפשו על הצלת האומה. גיוסו לצה"ל באוקטובר 1963 היה עם גרעין התנועה שקיבל את הכשרתו במעין

ברוך. בצבא, כמנהיג בקיבוץ ובהדרכה, ידע לעשות הכל בבטחה ובידע ואף בכוח האמונה העזה שבקרב. בנח"ל המוצנח, שאליו השתייך, היה עוקף כל קושי והצליח בצניחה ככל שאר חבריו. הוא לא יצר בעיות ולא התלונן ואת תפקידיו קיבל באהבה ומילא אותם במסירות. מההדרכה התנועתית ירד עם חברי הגרעין לדימונה לחצי שנה של שירות בהנחלת הלשון ומשם שירותו בקיבוץ מעין ברוך. הוא היה מרכז ועדת התרבות בקיבוץ והרוח החיה בשמחות כגון: מסיבות של נישואים וימי הולדת. היה נקרא לשירות מילואים מדי פעם וכן היה גם בתקופת הכוננות והמתח שלפני מלחמת ששת הימים. אף אז היו חברים שואבים ממנו עידוד. בקרב שהתחולל ביום השני לקרבות, הוא כ"ז באייר תשכ"ז (6.6.1967), בבית הספר לשוטרים אשר בירושלים נפל אליהו כשפגז מרגמה פצע אותו פצעי מוות. הובא למנוחת עולמים בבית הקברות בחדרה. ביוני 1969 נערך במועדון הימי בחדרה, בחסותו של ראש העירייה שם, טכס של השקת שתי מפרשיות על שם אלי ועל שם עוד אחד מנופלי הקרב על כיבוש רמת הגולן. זכרו הועלה בחוברת שהוציא בית הספר התיכון בחדרה. בספר "מאריות גברו" של מפקדת הצנחנים הובאו תולדותיו ופרשת קרבו האחרון. "מעייין", העלון האינפורמטיבי של מעין ברוך, הוקדש לזכרו. כן הוציא משק מעין ברוך חוברת לזכרו. בספר "בדרכם" בהוצאת הקבוצות והקיבוצים לזכר חברי האיחוד שנפלו במערכה, הוקדשו כמה עמודים עליו ומשלו. גם ב"גילי אש", כרך ד' - ילקוט עזבונם של הבנים שנפלו במערכות ישראל, הובא מעזבונו.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

נזכר את פולם

אלי כהנא (גבעת התחמושת)

טוראי כהנא אליהו ז"ל

בן 22 בנפלו

נולד בחדרה 28.6.1945, בנם של חנה ויעקב.
אביו היה מפקד ב"הגנה".
למד בבית הספר היסודי ארלזורוב ובתיכון חדרה.
היה תלמיד חרוץ וחבר טוב.

היה חבר בתנועת ה"נוער העובד והלומד". הוא היה מדריך בשכונת בורוכוב,
בחדרה ובקיבוץ מעין ברוך. חניכיו העריצו אותו ואהבו אותו.
בשעות הפנאי עסק בצילום והתעניין בתחומי תרבות שונים.
כשהתגייס לצה"ל בשנת 1963 יצא עם הגרעין לקיבוץ מעין ברוך, בגליל העליון.
הוא שרת בנח"ל המוצנח, ולאחר תקופת שרות צבאי יצא לדימונה וחצי שנה
עסק בהנחלת הלשון (לימד את העולים החדשים עברית). לאחר מכן חזר
לקיבוץ מעין ברוך וריכז שם את ועדת התרבות שהיתה אחראית על כל
האירועים.

במאי 1967, כשגברה הכוונות והמתח בגבול עם מצרים, גויס. הוא לחם בחזית
ירושלים ונפל בבית הספר לשוטרים, שליד גבעת התחמושת, ב-6.6.1967.
הובא למנוחות בבית הקברות בחדרה.

כתב חברו "תמיד היית, אלי, כל כך בטוח בדרך בה אתה הולך. תמיד כל כך
שלם עם עצמך. באורח בו חיית את חייך הקצרים, לא היה כלל מקום לספק
זפקפוק. הכל ברור ומובן... בנח"ל המוצנח עקפת את כל הקשיים שהערימו
בדרך הרופאים והצלחת לצנוח כמו כל אחד. לא הסכמת להשאר במשק בזמן
ששאר החברה בצבא..."

מלחמת ששת הימים פרצה ב-5.6.1967, לאחר 3 שבועות של המתנה מורטת
עצבים, שהחלה כאשר שליט מצרים, עבד אל נאצר, הורה לכוחות האו"ם שהיו
מוצבים בגבול בין ישראל למצרים, לעזוב את משמרתם והורה לצבאו לסגור את
מיצרי טיראן לאוניות ישראליות.

ב- 5.6.1967 הכה חיל האוויר הישראלי את חיל האוויר המצרי וכוחות היבשה
חדרו לחצי האי סיני.

ממשלת ישראל העבירה לחוסיין, מלך ירדן, הודעה שאין בכוונתה לתקוף את
ירדן. למרות הודעה זו התחיל הצבא הירדני להפגז את הישובים הישראליים
לאורך הגבול ובמיוחד את ירושלים. כוחות ירדניים יצאו לכבוש את ארמון הנציב
(שהוחזק בידי האו"ם). צה"ל הגיב לפעולות מלחמתיות אלו. לאורך כל הגבול
התחוללו קרבות שבעקבותיהם כבש צה"ל את כל הגדה המערבית.

כשגויסה חטיבה 55 של הצנחנים דובר על הצנחתה באזור אל עריש, אבל
כשהחלו הירדנים להפגז את ירושלים והסתבר שהפניות אל חוסיין לא הועילו,
הוחלט להעביר את החטיבה בפיקודו של מוטה גור לחזית הירושלמית.

המלחמה על ירושלים היתה מלווה במגבלות שונות. זה היה אזור מאוכלס מאוד
שעורר בעיות של לחימה בשטח בנוי, אבל הבעיה העיקרית היתה בעיית
המקומות הקדושים לכל הדתות. צה"ל נמנע מהפעלת חיל האוויר והשתדל
למנוע ככל האפשר הפגזות על העיר כדי להימנע מפגיעה במקומות בעלי
החשיבות העליונה לשלוש הדתות ולמיליונים רבים של מאמינים ברחבי העולם.

הצבא הירדני, היה צבא קטן אבל מאומן היטב על ידי מפקדים בריטים וחמוש
בכלי נשק חדישים. הוא בנה במשך השנים מתחמים צבאיים מבוצרים היטב.
היה ברור שהלחימה בירושלים תהיה לחימה פנים אל פנים על כל בית, כל גדר,
חומה ותעלה.

בגבעת התחמושת היה מתחם של הצבא הירדני. ערב מלחמת ששת הימים
החזיקה במתחם פלוגת חי"ר שתוגברה בתותחים ללא רתע. האזור גודר
ומוקש.

באזור שכלל גם את בית הספר לשוטרים, היו יותר מ- 40 עמדות ובונקרים.
תעלות מבטון ומאבן הקיפו את המתחם מכל עבריו.

ב- 5 ביוני 1967 הורה מפקד החטיבה, אלוף משנה מוטה גור, לגדוד 66
בפיקודו של סגן אלוף יוסי יפה לתקוף את המתחם.

ההתקפה החלה ב- 6.6.1967 בשעה 2:15 לפנות בוקר. הכוחות הלוחמים
פרצו את הגדרות ושדות המוקשים של בית הספר לשוטרים. פלוגתו של דודיק
(פלוגה ב') כבשה את בית הספר לשוטרים.

פלוגה בפיקודו של דדי הסתערה על גבעת התחמושת. הירדנים גילו התנגדות
ורוח לחימה. הכוחות של דדי סבלו קורבנות רבים ופלוגתו של דודיק יצאה
לסייע. הוחל בטיהור התעלות. הצלפים הירדנים פגעו בלוחמים הישראליים,
חלק גדול מהקורבנות נפלו בשלב ההסתערות לפני שהצליחו להגיע אל
התעלות.

בתוך התעלות עצמן התפתחו קרבות קשים. מעשי גבורה בלתי נשכחים בוצעו
על ידי חיילי צה"ל. הלחימה נמשכה עד הבוקר, אבל גם בשעות שלאחר מכן היו
היתקלויות בחייליים ירדנים.

אלי כהנא

אלי נולד בחדרה. אביו אברהם, אחד מחלוצי העליה השלישית שהגיע ארצה בשנת 1921, התישב בחדרה והתמסר לעסקנות ציבורית. היה פעיל בהגנה. אברהם חינך את ילדיו, וביניהם בן הזקונים אלי, ברוח העבודה, הנאמנות לארץ ודאגה לזולת. אלי למד בביה"ס היסודי "ארלוזורוב" בחדרה ולאחר מכן בבית ספר התיכון. הצטרף בימי לימודיו בביה"ס התיכון לתנועת "הנוער העובד", בה שימש כמדריך. לצה"ל התגייס באוקטובר 1963 עם גרעין התנועה שקיבל את הכשרתו במעין ברוך.

השתייך לנח"ל המוצנח ועבר בתקופת הצבא את האימונים

הודות לכוח הרצון העז ולשם כך אף עקף ועדות רפואיות.

עם סיום שירותו הצבאי הסדיר המשיך בהדרכה התנועתית ויצא

לדימונה לחצי שנה של שרות בהנחלת הלשון, ומשם להשלמת

השרות בקיבוץ מעין ברוך. בקיבוץ שימש מרכז ועדת התרבות

והיה הרוח החיה בה. באותה תקופה נקרא תכופות לשירות

אלי כהנא

מילואים, ובכלל זה בתקופת הכוננות שלפני המלחמה.

ביום השני למלחמת ששת הימים, כ"ז באייר תשכ"ז

(6.6.1967) נפל בקרב על שחרור ירושלים בגבעת התחמושת

לאחר שפגז מרגמה פצע אותו פצעי מוות.

הובא למנוחת עולמים בחלקה הצבאית בבית העלמין

בחדרה. ביוני 1969 נערך במועדון הימי בחדרה טקס השקת

שתי מפרשיות על שמם של אלי ואחד מהנופלים בקרב על כיבוש

רמת הגולן. את זכרו של אלי הנציחו: ביה"ס תיכון חדרה,

"מאריות גברו" - בהוצאת ספריית מפקדת הצנחנים, בחוברת

"מעין" של קיבוץ מעין ברוך, ב"גוילי אש", ובספר "בכל

מאדם" בהוצאת עיריית חדרה.

אלי כהנא

כיבוש ירושלים היה משימה קשה. הבקעה בשטח בנוי הינה לחימה קשה ביותר. התחלת הפעולה נקבעה ל-02:00. ברגע שהפעלנו מספר מטענים של חומר נפץ החלה ההרעשה הירדנית. מאחר שהשטח היה מוכר לירדנים, היתה האש מטווחת היטב מראש וכבר מהמטחים הראשונים היו לנו עשרות נפגעים. והאנשים טענו: לפחות היינו מצליחים להרים את ה"עוזי", לזרוק רימון. אבל סתם כך להפגע ולהיות מפונה עוד לפני שהספקנו לעשות משהו - זה לא נקרא להשתתף בקרב. וזה מה שקרה לעשרות רבות של חבר'ה. כבר בשטחי הכינוס נורתה עליהם אש ארטילרית של תותחי 25 ליטראות, של מרגמות 81 מ'מ ופה ושם גם 120 מ'מ. הדבר הראשון שעשינו היה פינוי חלק מהנפגעים. ב-2:20 התחלנו לתת את הסיוע הארטילרי והטנקים התקדמו במורד הרחוב ותפסו עמדות. כשרק החל להשמע רעש הטנקים פתח האויב באש לאורך כל הקו. ההפגזה הלכה והתחזקה. אני חושב שכחמש דקות אחרי התחלת המבצע נפל פגז ישיר על חדר הפיקוד. למזלנו הרב פגע הפגז

אלי כהנא

בגג והאבנים עפו על שני קשרים. מרבית הכוחות נכנסו מיד תחת אש. הטנקיסטים - חלק גדול מהם תושבי ירושלים - התחילו לפתח את העמדות ואנו התקדמנו עם שני גדודים. גדוד אחד פעל בגזרת בית הספר לשוטרים (גבעת התחמושת) והשני בנחלת שמעון (שייך ג'ראח).

היו צריכים להבקיע קו ראשון של עמדות אשר שלט באופן מוחלט על השטח הפתוח. היתה לנו תכנית לחדירה במקום מוסתר מגבעת התחמושת ומגבעת המבתר, כדי שנצטרך להלחם רק בגיזרה צרה. אבל גם בגזרה זו היו עשרות עמדות-יריה וכמות תחמושת ליד כל עמדה היתה עצומה. זו היתה מלחמת הכל בכל. זו היתה מלחמה פרועה ואכזרית, שדרשה מכל הלוחמים כולם את מלוא כוחות הנפש כדי לעמוד באש האיומה שכיסתה את השטח ותבעה דם אדם. אחרי ריכוך רציני של הטנקים, נחלשה ההפגזה הירדנית ויכולנו להתקדם לכיוון הגדרות. שלוש גדרות היינו צריכים לפרוץ. זחלנו על הסלעים כמו חפרפרות. על הגב מכביד הציוד הרב

אלי כהנא

שנשאנו. ארגזי פעולה, מטעני חומר נפץ, שרשראות של כדורים, רימונים. האש נפתחה עלינו מאלף ואחד כיוונים. והשטח פתוח. מזל שהאש הירדנית היתה קצת גבוהה ויכולנו לזחול, להגיע קרות לעמדה ולהשחיל פמינה, ממש מתחת לאש את הרימון. הרימון מתפוצץ. יש לך כמה שניות של תדהמה, של שקט - אז מרימים את הראש, מסתערים ומחסלים. הגענו אל התעלות. אלה תעלות בטון, חפורות היטב. מלאות חיילים עם נשק. התפזרנו לפי כל הכללים וחיפינו אחד על השני. יורים לתוך התעלות. זורקים רימונים, התפוצצות. נכנסים פנימה ויורים "קצר". מי שזריז יותר - פוגע. גומרים תעלה מגיעים לבונקר. אם יש, משליחים רנ"ט (רימון הנורה באמצעות רובה). אם לא - זורקים רימון. שוב צרור - וממשיכים.

6/1959

609

11725

83/68

וארבעה ליד פד

אין צדד הארבעה שנים היבד

היה נאום יד ביד ואל ימיה קודם באר

good friend
עליו

היה נאום יד ביד ואל ימיה קודם באר

04-6325760 :1958

אל : יד לבנים חדרה

מאת : חיליק כהנא
ח"י בן אברהם

במצורף תמצית מתכתבים שנשלחו לפני עשרים שנה .

" חברים מספרים" על אברהם כהנא ז"ל .

חתימים וחתם שנה מתוך שביעיים ושבטתה שנותיו בילה
בחדרה .

חדרה המושבה , חדרה העיר זכתה באיש ציבור
מדור הנפילים שעברו מן הארץ .

חיליק כהנא

בן ש אברהם
א 18

י"א ה'תש"ז
6086

לזכרו של אברהם כהנא ז"ל חברים מספרים

ברקמן חיים :

משנת 1935 אני מכיר את אברהם, איש עבודה, איש חרוץ. איש שאהב את יופי הסביבה. עוד לא נפגשתי עם בן אדם כה ישר כפי שהיה המנוח. הוא היה עסקן צבור ממדרגה ראשונה, הוא הקים את יד לבנים ואת היכל החייל, היה האבא של כל החיילים העוברים בחדרה. היה פעיל בהגנה, השתתף באופן פעיל בהקמת אתר גבעת התחמושת בירושלים, המקום בו נפל בנו האהוב אלי הי"ד. כאשר הפכו את בנין יד לבנים לספריה עירונית הוא יזם והקים את הבניין החדש של יד לבנים, שבזכות מסירותו והתמדתו של אברהם כהנא ז"ל יש לנו מקום יפה ומתאים לתפקידו, בו מתקיימות פעילויות מתאימות. יהי זכרו ברוך

מרדכי פנחסי :

כל מעייניו היו נתונות בפעילות למען כלל החברה, שלא על מנת לקבל פרס ושלא על מנת להתפרסם ולקבל צל"ש. אברהם השתייך לסוג האנשים התובעים זכויות לאדם באשר הוא אדם, סוחר, או פועל פשוט, או איכר לכל אחד זכויותיו ולא בזכות המאה. כך פעל כל ימי שבתו בחדרה. היה מראשוני מייצגי הפועלים בועד המושבה משנת 1933. נאבק על זכויות הפועלים והתושבים בחלוקת נטל מסים פרוגרסיבית וצודקת. היה מראשוני ארגון ההגנה משנת 1923 מבלי להתבלט עשה רבות בשטח הרכש והסליקים, לא היה מבצע שאברהם לא השתתף בו. היה מעורב בפיתוח חדרה יועץ ראשי בהקמת אזור התעשייה, היה הרוח החיה בהקמת נווה חיים, היו כאלה שדאגו לפרסום הוא עסק במעשים. היה מראשוני המייסדים של מוסדות ההסתדרות במקום. קופת מלווה, בנק הפועלים, המשביר, הצרכנייה וישב בהנהלת מוסדותיה. הקים את סולל בונה והיה מנהלה במשך שנים רבות. היה לו כשרון בלתי רגיל להתהלך עם אנשים ובמיוחד עם אנשים שעבדו בהתנדבות. יהי זכרו ברוך

ישראל שיוו :

כזה היה האיש !

עם בואי לחדרה בשנת 1929 בין הבולטים מפעילי ההסתדרות בחדרה היה אברהם כהנא ז"ל. אברהם היה מנהלה של חברה קבלנית לבניין וכן היה בין פעילי ומפקדי ההגנה בחדרה והסביבה.

פגשתי אדם בעל מזג מתון, שקול מרבה מחשבות וממעייט בדיבור. אך בפצותו את פיו היו דבריו חצובים, מדודים ולעניין. הכל גם יריבים שמעו והקשיבו. " דבר בנחת מים שקטים חודרים עמוק " היה אומר לי כאשר הייתי מתפרץ. בעת ויכוחים לוחטים, ברגעי יריבות חריפה היה אברהם " צוק סלע בים גועש שאינו מתמוטט " השקט הנפשי שלו דבריו שנאמרו בנחת, השפיעו על נצים והרוחות נרגעו. הצניע לכת !

ועוד סגולה שלא רבים מבורכים בה והיא ליוותה אותו עד יומו האחרון. הוא סלד מפרסום, ולא היה לו תסביך של נחיתות, אין כלל דמיון בינו לבין כלל העסקנים הלהוטים לראות את שמם "שחור על גבי בן "

אברהם היה נחבא אל הכלים, אם פורסם שמו כשותף בפעילות, הגיב בטרזניה, ואני ידעתי כי אין זה מהשפה לחוץ, "תוכו היה כבר" הצענו לו לכהן כיו"ר מועצת הגמלאים בחדרה, הוא סירב בתוקף באומרו כי הוא עסוק מאוד ביעד למען החיל, בהקמת יד לבנים, ובארגון ותיקי ההגנה. הוא נשאר חבר "פשוט" במועצת הגמלאים עד יומו האחרון. כזה היה האיש!

סגנונו בחיים הציבוריים והחברות האישית, יכולים להיות לנס ולסמל לרבים. יהי זכרו ברוך

אליעזר טמיר:

חלומי של אברהם כהנא ז"ל התגשם!

אברהם היה לי ידיד ורע מיום בואי לחדרה בשנת 1935. הפעילות המשותפת משתרעת לעשרות שנים. ממפקדת ההגנה בחדרה ששכנה במרתף בבית מנדל שניראסון, יסוד מגן דוד אדום, ועד מזכירות ארגון חברי ההגנה שהוא היה יושב ראש שלה. בשנותיו האחרונות בקש ממני לנהל את בית יד לבנים החדש ההולך ונבנה. הבית המסמל הוד, גבורה, וקדושה לזכר הבנים והבנות שמסרו את נפשם על מזבח המולדת, מהמדינה בדרך, ההגנה, הפלמ"ח, הנוטרות וכל חטיבות הלוחמים: הגנה, אצל, לחי, ואחרי קום המדינה בכל מלחמות צה"ל עד היום הזה. אני רוצה בית, שיהיה בית למשפחות השכולות אך יש לעשות הכל למען יהיו בין כתליו חיים שוקקים במשך כל ימות השנה ולא רק לפתוח אותו ביום הזיכרון הכללי. את המדינה לא קבלנו על מגש של כסף טוב שידעו מה עבר על עמנו בארצנו ומה המחיר ששילמנו. בית יד לבנים בחדרה הוא כיום גלעד המדובב את העבר באזני ההווה למען העתיד. אכן התגשם חלומי של אברהם כהנא ז"ל

יהי זכרו ברוך ..

תרן יהושע:

עם מותו של אברהם ז"ל הסתלקה מעירנו חדרה דמות ציבורית, עסיסית בכל שטחי החיים הציבוריים: הקהילתי, החברתי, והביטחוני. בבואנו לחדרה בשנת 1929 מצאנו את אברהם במלוא הפעילות הציבורית והוא נחשב כבר אז לותיק ומושרש. לא היה מוסד ציבורי או כלכלי שאברהם לא נבחר להנהלתו, ותרם מכשרונו ויכולתו הברוכה. באותם ימים נוסדו בחדרה קופת מלווה, אגודת הצרכנים, בית חינוך לילדי עובדים, כאמור נבחר אברהם בכל המוסדות האמורים. אברהם היה אחד המפקדים הבולטים בהגנה בחדרה ובאזור. הודות למרצו ולפעילותו הברוכה הוקם יד לבנים ולאחר מכן היכל החייל. בבנייתם ראה אברהם ברכה והישג אישי לפעילותו. הוא כיהן כיו"ר הועד למען החייל חדרה והזמין אותי להצטרף. שמחתי להיות לו לעוזר ושותף בעשייה זו וכך הלכנו ביחד עד יומו האחרון. האסון שפקד אותו ואת משפחתו בנפול בנס היקר השפיע עליו השפעה נפשית קשה ביותר. אולם הוא ידע להכניע את כאבו פנימה והמשיך את פעילותו הציבורית במלואה. באותם ימים התמסר בכל המרץ לבנין המוזיאון בגבעת בתחמושת. פעם הזמין אותי להצטרף אליו לירושלים כדי להראות לי מה הייתה הגבעה בימי הירדנים, ואת מהלך הקרבות לכיבושה, וכן איך תראה הגבעה בגמר הבנייה. כל ימי אחוש חובת תודה לו על סיור זה.

למרות מחלתו הוא לא פסח על יום שלא יבקר במועדון החייל ויכוון את הפעילות. בביקורנו בימים האחרונים לחייו פנה אלינו ובקש לשמור על המוסד - קבלנו את הדברים כצוואה הנמסרת מאב לבנו. כזה היה אברהם, דאגה לציבור, נאמנות למופת, מסירות חברתית ואיש אמת, כל אלה ציינו את אישיותו הססגונית רבת התנופה.

יהי זכרו ברוך

יצחק בורטה :

את אביך אברהם ז"ל פגשתי לראשונה כאשר הגעתי ארצה, הייתי עולה חדש ללא מקצוע ולאחר תלאות השואה ! אביך הבטיח לעזור בסידור עבודה. למרות המצב הקשה במשק, כאשר הגעתי לחופש מהצבא סדר לי עבודה, דבר שהפיח בי תקווה ועזר לי מאוד בקיום היומיומי. לאחר השחרור נתקבלתי לעבוד בסולל בונה על ידו ותודות לו התקדמתי צעד אחר צעד, וכל זה הודות לו, ואני עובד בסולל בונה למעלה משלושים שנה עד היום הזה. אביך זכור לי כאדם בעל יוזמה, מנהיג שהכיר את כל הפועלים והתייחס אליהם לכל אחד אישית, ובפרט אלי. בתקופתו הייתה אווירה של יצירה וחדוות עבודה. זכור לי שבעבודת הקמת מגדל המים בקיסריה, שהייתה נחשונה בשיטתה, נתקלנו בבעיות וכמעט התייאשנו, אביך בכושר מנהיגותו ומקצועיותו ליווה אותנו יום ולילה, עד שהצלחנו להשלים את העבודה לשביעות רצון כל הגורמים. נראה לי שאביך היה אחד מדור הנפילים, חדור אמונה בעתיד המדינה ואיש ביצוע, אחד מבוני המדינה לפני הקמתה, ובראשית דרכה.

יהי זכרו ברוך.

ברוך פרברמן :

הכרתי את אברהם בשנת 1934 כאשר התקבלתי לשורות ההגנה, הוא היה מפקד אזור חדרה ונווה חיים. כמפקד נווה חיים הכרתי את אברהם יותר קרוב, ראיתי את התמסרותו לשכונה. מידי ערב היה מגיע לארגון ולחיזוק השורות. השכונה הייתה מרוחקת מחדרה והסביבה הייתה עוינת. בתקופה יותר מאוחרת כאשר אברהם נהל את סולל בונה חדרה היו לי קשרים הדוקים עמו בענייני עבודה, וקבלת עבודה עבור חברת תנופה בע"מ. ואחרון אחרון בהיותו מנהל אגודת ועד למען החייל, אשר בו ראה אברהם את מפעל חייו, ישבתי אתו שנים בהנהלת האגודה ראיתי את התמסרותו, את הדאגה לחייל. ימים ולילות מחייו הגדיש לועד למען החיל.

יהי זכרו ברוך.

שמחה ויידה :

בשנת 1950 נשלחתי לעבוד בסולל בונה חדרה. הופתעתי לראות אדם עניו, עדין שהסתובב בין צוות העובדים. שאלתי מי זה המנהל ? ונעניתי כאן אין מנהל, יש בית סולל בונה, כולם משפחה וחברים לעבודה ראש המשפחה הוא אברהם. אברהם דאג בעזרת קורסים בערב ללמד עולים את המקצוע, כדי שיהיה להם ידע בסיסי בעבודות הבניין.

הוא היה מנהל סניף בו הוכשרו מהנדסים רבים בתורת הניהול. מחדרה יצאו אנשים בעלי ידע לניהול סניפים כמו קרית שמונה, טבריה, צפת, עמק הירדן ואפילו המהנדס הראשי בחיפה קבל את הכשרתו הניהולית בסניף חדרה. סניף סולל בונה חדרה היה הסניף הרווחי ביותר בכל המחוז. וכל זה תודות לאברהם והוואי המשפחתי שיצר ללא בירוקרטיה.

יהי זכרו ברוך.

מוטקה לביא :

לזכות אברהם ירשם בספר תולדות חדרה מפעלים רבים ובתוכם מפעל חייך בית יד לבנים. מאז נפל בנך אלי הי"ד במלחמת ששת הימים לא ידעת מנוח. חילקת את נפשך בין גבעת התחמושת בירושלים אשר שם נפל בנך, לבין פינת ההנצחה בבית יד לבנים חדרה. קשר עבות קשרת בין שני מקומות אלו, ידעת שבית אשר ישא את שם הבנים שלחמו ונפלו במלחמות ישראל למען תקומת ישראל ולמען שאנו נוכל לחיות כבני חורין. השקעת את מרב זמנך וכוחך, את מיטב המאמצים בכדי שיקום בית זה, ערכת מגבית גייסת כספים, והבית קם על תלו לכבוד בני חדרה הנופלים ולתפארת אזוריה. המשימה הושלמה כאשר אתה שוכב על מטת חוליך, הספקת להשתתף בפתיחה החגיגית כאשר הנך יושב על כסא גלגלים כולך זיו והדר למפעל חיים זה שבזכותך הוקם מן המסד ועד הטפחות.

באחד מביקורי בביתך כאשר אתה מתענה במחלתך הקשה שוחחנו על עתיד ותוכן הבית, בקשת ממני לדאוג שהבית יהיה פתוח, מלא תוכן ויפיץ תורה, את תורת הבנים על מעשיהם ומפעל חייהם.

אכן הגשמנו את צוואתך זו. אכן הבית שנושא את רוח הבנים מעלה גם את רוחך, אתה אשר כה רבות השקעת בהקמתו ובזכותך למעשה קם. חבל, וחבל שלא זכית אברהם לראות ולהרגיש הגשמת חלומך ומאוויך עד הסוף, שלהם הקדשת את חייך את שלך. בית זה מוקיר את פועלך ומעריץ את מעשיך.

יהי זכרך ברוך.

יעקב רוניק :

אברהם כהנא ז"ל היה אחד מהותיקים, היה מגזע הפועלים ממש. לקח לעצמו אישה עזר כנגדו ממשפחת עובדי אדמה ואנשי עמל. הוא התחיל לצעוד בשבילי המולדת בצנעה והיה כעץ זית על כל מה שהוא מסמל. אהבתו לצה"ל הייתה ללא גבול, המועדון אותו העמיד לרשותנו במבנה על מגרש סולל בונה נהרס לטובת פיתוח העיר ונשארו ללא מועדון. הצליח לשכנע את המייסדים להקצות מגרש למועדון, אברהם התחיל לבד, בלי כסף בלי תקציב, להתרים קבלנים לעזור לו בעקירת העצים ביישור השטח ורק אחר כך התרכז בהתרמה על ידי לבנים לבניית ההיכל. הקים במו ידיו מפעל לתפארת העיר חדרה. לא קל לגייס מתנדבים, אך מסירותו סחפה אותם מסביבו. הוא התמיד, כל יום היית יכול לכוון את השעון בשעה חמש צעד מביתו האחד לביתו השני. אברהם והלולקה בפיו צועדים אל המועדון לסידור עבודה למתנדבים. אלי הי"ד נפל בירושלים ואברהם החל לחלק זמנו בין חדרה לגבעת התחמושת.

הצטרפתי איליו באחד מגיחותיו והוא הראה לי כאשר הוא מרחף על כל שנעשה על הגבעה .
הוא הראה לי את עץ הזית ששתלה המשפחה להנצחת שמו של אלי הי"ד .
יד לבנים נמסר לספריה עירונית , וכאן החלה פרשת המבנה החדש , אין זה קל אך לא יכלו
לעמוד בפניו עשה הכל בכדי שהבניין יגמר וישמש לייעודו.
לחנוכת הבית הגיע על כסא גלגלים הרבה מחבריו ומוקיריו סובבו פניהם שלא יראה את
הדמעה בעיניהם , אך הוא מאושר למרות הכאבים , זכה לראות את המבנה שהושלם .
אנו חייבים ללמוד מאיש כזה איך לבנות את ארצנו הקטנה בעמל כפיים.
שהודיע ולי על פטירתו של אברהם אמרתי שאני שמח שנגמרו הסבל והעינויים שלו , אך
לבי , לבי עם המשפחה על אובדן הנכס , אישיות בלתי רגילה .
אני פונה לדור ההמשך , דרוש לנו עם כמו אברהם !
יהי זכרו ברוך.

עברן שנתיים למותו של אברהם כהנא ז"ל. אמנם מבחינה פיזית גופו טמון בקברו לנצח,
אולם רוחו דמותו אתנו ואנו פועלים לרוחו ומקיימים את צואתו שהשאיר לנו לפני מותו
לשמור על הועד למען החיל. לדבר על אברהם זה לשחזר היסטוריה של חדרה , בה נטל חלק
פעיל בהתפתחותה .
רבים המוסדות והמפעלים שאברהם היה שותף להם בהתפתחותם ובהישגיהם.
בבואנו לחדרה בשנת 1929 מצאנו את אברהם ותיק , מושרש , ונושא בעול הפעילות
הציבורית . היה חבר ועד המושבה , הנהלת בית חינוך לילדי עובדים , הנהלת הצרכנייה
וקופת מלווה.
דבריו , הצעותיו , צלילות מחשבתו עוררו כבוד והערכה , הם יצרו לו מוניטין שכל מוסד חדש
שנוסד בקשו לשתפו בפעילותם.
בהגנה התבלט ביכולת הפיקוד שלו והיה מפקד נווה חיים ואחר כך מפקד חדרה .
נפגשו שנית בפעילות בוועד למען החייל , שם דרש שלימות , כפי שדרש מעצמו דרש
מהמתנדבים .
השלמות הנפשית , המסירות והנאמנות אלו היו התכונות שציינו את אברהם .
יהי זכרו ברוך .

לזכרו של אברהם כהנא ז"ל

הוא לא היה עסקן מפלגה,

הוא לא חיפש שררה

הוא נתן למדינה

היקר מכל במתנה

את בנו אלי לעולה ,

"למען החייל " התמסר בלי הגבלה ,

ובזה מצא לו נחמה.

זכרו ינון לעולמים

בבית החייל שהקים !

**מאת הגננת צלה שטיין טמיר
1981 שנתיים למותו**

לזכרו של אברהם כהנא ז"ל

אברהם האדם

עוול לזולת לא עשה מעולם
פינוקים מהחברה לא הוענק
חיוו מראשית דרכו מלאי מאבק
זאת לא עשה בדרך שיגרתית
בשקט ובצנעה ובצורה חברתית
בכל החוגים הוקירוהו וכיבדוהו
נחבא אל הכלים .

מרדכי פנחסי
1981 שנתיים למותו

בית"ס המטלכתי ארלויזורוב חדרה

אסתר מיזס ב. שינפלד פ. כהן מ. חרותי י. אריכא י. לוין ש. רפאלוביץ י. דוגמא י. גזית מ. גזית י. א. ויין ש. כספי ע. הורביץ מ. שפירא ע. רז א. כרסום מ. זלמן

1959

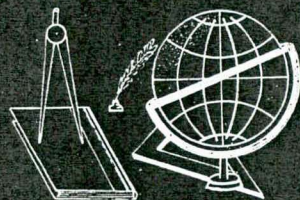
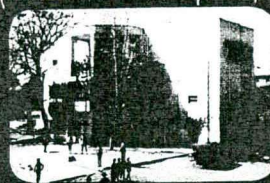
תשי"ט

נ. גלבוע י. אורליק ח. בן שלום דד קעלנבאן ח. הס א. רפאלוביץ א. גרונין ח. שמואלי ע. מיכאלוב

כ"ב

מהחזור

מרים הלוי ישיאל ברמן גילה חקיקה

סיוע בעבודת חקר [ערוך]

שולח: rona_tiram <rona_ti@walla.com> [הוסף לרשימת אנשי קשר] [הצג כל ההודעות]
תאריך: יום ראשון, 13 בפברואר ב- 09:02

Received: from ([87.68.158.0])
by omail164.walla.co.il ([192.118.71.164]) with HTTP;
Sun, 13 Feb 2011 09:02:09 +0300
From: =?UTF-8?Q?=72=6F=6E=61=20=74=69=72=61=6D?= <rona_ti@walla.com>,
X-Sender: rona ti@walla.com
X-Originating-Email: [rona ti@walla.com]
X-Originating-IP: [87.68.158.0]
To: <hillikok@walla.com>,
Subject: =?UTF-8?Q?=D7=A1=D7=99=D7=95=D7=A2=20=D7=91=D7=A2=D7=91=D7=95=D7=93=D7=AA=20=D7=97=D7=A7=D7=A8?=
Message-Id: <1297580529.379000-8246881-21155@walla.com>
MIME-Version: 1.0
Content-Type: multipart/mixed;

אל: hillikok@walla.com <hillikok@walla.com>

שלום חיליק

זו רונה תירם, מנהלת יד לבנים חדרה.

מזה כעשר שנים אנו מקיימים מיזם משותף עם המורים לשל"ח מכתה ט' מבית ספר תיכון חדרה. התלמידים עושים עבודות חקר אודות החללים המונצחים ביד לבנים חדרה. הם חוקרים את קורות חייו של החלל, נסיבות מותו וכל נושא אשר מתחבר אל החלל - תחביבים, חזקות, חולשות, אם החלל עלה מארץ מסוימת - על הארץ, אם נפל בקרב - על הקרב, עם ממחלה - אודות המחלה, אם בתאונת דרכים - נגד תאונות דרכים, וכו'...

פנו אלי שלושה תלמידים אשר עושים את העבודה שלכם על אחיך ז"ל. לאחר שימצאו את כל המידע שניתן למצוא במקורות הכתובים בחדרה, הם רוצים להרחיב את היריעה ולשאול אותך שאלות נוספות.

אנו נשמח אם תשתף פעולה איתם, טלפונית, דרך מייל או בכל דרך שתיראה לך.

אנא, הודיע לי תשובתך ואהיה איש הקשר ביניכם. כמובן, שאין חובה להיענות לבקשה, וכולנו נכבד את רצונך.

בנתיים, ד"ש חמה ממני ומכולנו.

e: סיוע בעבודת חקר [ערוך]

שולח: חילי בן אבי <hillikok@walla.com> [הוסף לרשימת אנשי קשר] [הצג כל ההודעות]
תאריך: יום ראשון, 13 בפברואר ב- 12:54

From hillikok@walla.com Sun Feb 13 12:54:00 2011
Received: from omaill111.walla.co.il (omaill111 [127.0.0.1])
by omaill111.walla.co.il (8.14.3/8.13.5) with ESMTTP id p1DAs0qJ013464
for <rona ti@walla.com>; Sun, 13 Feb 2011 12:54:00 +0200
Received: (from informix@localhost)
by omaill111.walla.co.il (8.14.3/8.13.1/Submit) id p1DAs0sc013462;
Sun, 13 Feb 2011 12:54:00 +0200
Date: Sun, 13 Feb 2011 12:54:00 +0200
Received: from ([79.183.125.235])
by omaill111.walla.co.il ([192.118.71.111]) with HTTP;
Sun, 13 Feb 2011 12:53:59 +0300
From: =?UTF-8?Q?=D7=97=D7=99=D7=9C=D7=99=20=D7=91=D7=9F=20=D7=90=D7=91=D7=99?= <hillikok@walla.com>
X-Sender: hillikok@walla.com
X-Originating-Email: [hillikok@walla.com]
X-Originating-IP: [79.183.125.235]
To: =?UTF-8?Q?=72=6F=6E=61=20=74=69=72=61=6D?= <rona ti@walla.com>
Subject: =?UTF-8?Q?=52=65=3A=20=D7=A1=D7=99=D7=95=D7=A2=20=D7=91=D7=A2=D7=91=D7=95=D7=93=D7=AA=20=D7=97=D7=
Message-Id: <1297594439.784000-62369057-13438@walla.com>
MIME-Version: 1.0
Content-Type: multipart/mixed;

אל: <rona_ti@walla.com> rona tiram

רונה שלום
כרגע חזרתי מחדרה

אשמח לעמוד לשרותם, אנא תאמי אתי את המועד, או במייל או בפלאפון 0503366011
בברכה

חיליק

הי ,

כבר היינו באתר יזכור והוצאנו משם מה שיכולנו , אבל גם שם וגם בספר יזכור בספרייה של תיכון חדרה , מדברים על קיבוץ מעיין ברוך שנמצא בכלל בגליל העליון ,

וכשקראתי עליו היה כתוב שכשהוא נוסד אחד מהעקרונות שלו היה הכשרת פלמ"ח יוצאי תנועת הנוער התנועה המאוחדת , וזה תואם כי אליהו ז"ל אכן היה בתנועה הזו ,

אבל מה שלא הבנתי איך זה שהוא הדריך חניכים מהגליל העליון ?

שבת שלום

שולח: rona tiram

נושא: Re: Fw: Re: Re: Re: Fw: Re: סיוע בעבודת חקר יד לבנים

היי

<http://www.izkor.gov.il/HalalKorot.aspx?id=91137> הנה הקישור לקורות חייו מתוך אתר יזכור של משרד הביטחון. שם יש תשובות לשאלות שלכם.

החניכים משכונת בורוכוב בחדרה (לא גבעתיים)...רחוב בורוכוב נמצא ליד כיכר התשעה בסופררחוב הנשיא שמאלה לכיוון צפון...

אם יש עוד שאלות - צור איתי קשר טוב.

שבת שלום.

שולח: בר מאור

נושא: Fw: Re: Re: Re: Fw: Re: סיוע בעבודת חקר יד לבנים

בנוסף לאימייל הקודם , יש לנו כמה שאלות שלא ברורות לנו שהיינו רוצים לשאול את אחיו יחיאל , שאלות כלליות .

לדוגמא , באחד מן הספרים מצויין שהוא הדריך בנוער העובד וחניכיו היו גם משכונת בורוכוב , וכשחיפשתי עליה גיליתי שהיא בגבעתיים - אני מעוניין לשאול אותו אם זוהי השכונה שעליה מדובר .

יד לבנים - חדרה

אלי כהנא

בן חנה ואברהם כהנא

28/06/45
06/06/67

י"ז בתמוז תש"ה
כ"ז באייר תשכ"ז

נולד ביום
נפל ביום